

Byraadet meddelte den forlangte Approbation, saaledes at Udgiften, som ogsaa af Udvalget indstillet, afholdes af Konto XVIII. 30.
^{295/86}. Efter derom fremsat Forslag nedjatte Byraadet et af Mødt, Fenger og Rømsing bestaaende Udvalg til at foretage Undersøgelser om Badning fra de offentlige Badeanstalter er forbunden med Fare paa Grund af Havbundens Bestaaffenhed, navnlig fordi der paa ellers fladt Vand findes Fordybninger, hvor der ikke kan bundes. Udvalget bemyndigedes derhos til at søge Hjælp hos Havneingeniøren til at foretage de fornødne Undersøgelser.

Mødet den 23de September.

^{134/86}. Fra Stiftsprovsten var der under 23de f. M. modtaget Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Biskoppen over Aarhus Stift af 14de f. M. saalydende :

„I Anledning af Deres Højærværdigheds behagelige Skrivelse af 30te f. M. angaaende det hoslagt tilbagefølgende Andragende med Bilag om Approbation paa en mellem Aarhus Byraad og de offerberettigede Præster og Alterdegne i Aarhus indgaaet Overenskomst om Afløsning af Højtidsofferet til disse mod et aarligt Bederlag, at tilvejebringe ved særskilt Ligning paa de offerpligtige, skulde Ministeriet tjenstligst anmode Dem om behagelig at ville gjøre Byraadet opmærksomt paa, at den mellem samme og de offerberettigede indgaaede Overenskomst, forsaavidt der forudsættes Inddrivelse ved Udpantning af de resterende Ligningsbeløb, maa antages at hvile paa en urigtig Forudsætning, idet Justitsministeriet under Forhandlinger, som i sin Tid ere førte med det, har udtalt, at det antog, at der ikke haves nogen Hjemmel til at inddrive det til Refusion af det for Højtidsofferet stipulerede Bederlag til de offerberettigede særskilt lignede Beløb ved Udpantning. I Genhold hertil har Indenrigsministeriet under de med samme i den Anledning førte Forhandlinger udtalt, og dette Ministerium været enig i, at der ikke for Fremtiden maatte meddeles Approbation paa Overenskomster mellem vedkommende Kommuner og offerberettigede om Offerets Afløsning mod et Bederlag af Ræmnerklassen, der bliver at refundere denne ved Ligning paa Menigheden. Derimod har bemeldte Ministerium erklæret for sit Vedkommende intet at have

at erindre imod at meddele Samtykke til Overenskomster mellem vedkommende Byraad og offerberettigede, i Følge hvilke Afsløsningsvederlaget i Stedet for at refunderes Ræmnerklassen ved særskilt Ligning paa Menigheden, definitivt afholdes af Ræmnerklassen, saaledes at Vederlagsbeløbet inddrages under den almindelige kommunale Ligning efter Formue og Vejlighed, hvorved dog iagttages, at der ikke paalignes de ikke til Folketirken hørende Skatteyndere eller de offerberettigede selv et større Skattebidrag end der, om Offeret ikke var afløst, vilde kunne paalignes dem.

Paa denne Maade ere de i senere Tid oprettede Overenskomster om Afsløsning af Højtidsoffer i Kjøbstæder, hvorfra derom er indkommet Andragende til Ministeriet, blevne approberede, og i Overensstemmelse dermed er den i Ministeriets Skrivelse af 12te April d. A. nævnte Betingelse bleven stillet for Approbationen af den mellem Aarhus Byraad og de offerberettigede indgaaede Overenskomst.

Med disse Bemærkninger skulde Ministeriet tjenstligt anmode Dem om behagelig at ville indhente og med Bilagenes Tilbagefendelse hertil indsende Byraadets nærmere Erklæring om Sagen."

Denne Skrivelse var bleven tilstillet Udvalget for Afsløsning af Højtidsofferet til Erklæring, hvorefter Udvalget paa ny havde gjenoptaget Forhandlingerne med de offerberettigede. Som Resultat af disse Forhandlinger indstillede Udvalget, at Byraadet skulde gaa ind paa Ministeriets ovennævnte Forlangende, imod at Vederlaget til de offerberettigede nedsættes fra 29 Ore til 28 Ore pr. 100 Kr. Skatteindtægt, og imod at der toges et Forbehold om en eventuel Ret til at opsigte Overenskomsten. Da det herefter vilde være nødvendigt at give den tidligere vedtagne Overenskomst imellem Byraadet og de offerberettigede i Aarhus om Højtidsofferets Afsløsning en ny Affattelse, var der udarbejdet et Forslag til en saadan Overenskomst, som var tiltraadt af samtlige offerberettigede her i Byen.

Den lyder saaledes:

„Overenskomst
mellem Aarhus Byraad og de offerberettigede i Aarhus Kjøbstad
om Afsløsning af Højtidsofferet i Aarhus Kommune.

§ 1.

Fra den 1ste Januar 1887 ophører i Aarhus enhver Opkrævning eller Modtagelse af Højtidsoffer.

§ 2.

Fra samme Tidspunkt tillægges der de offerberettigede et Bederlag for Højtidsofferet, der udbetales af Aarhus Kæmmerkasse med en Fjerdedel hver 31te Marts, 30te Juni, 30te September 31te December for det forløbne Fjerdingaar.

§ 3.

Størrelsen af Bederlaget for Højtidsofferet fastsættes til 28 Ore for hver 100 Kr. Skatteindtægt efter den i Følge Lov af 26de Maj 1868 foretagne Ligning paa Formue og Lejlighed, dog med Fradrag af den Skatteindtægt, der falder paa de ikke til Folketirken hørende Skatteydere eller de offerberettigede selv.

Bederlaget fordeles imellem de 3 Sognes offerberettigede i Forhold til den ovenanthydede Skatteindtægt i hvert Sogn saaledes, at den paa Grundlag af Ligningen foretagne Fordeling imellem Sognene ikke forandres i Aarets Løb, uanset offerpligtiges Flytning fra et Sogn til et andet. Det hvert Sogns offerberettigede i Henhold hertil tilkommende Beløb fordeles saaledes, at i Domsognet og Frue Sogn faa Sognepræsterne $\frac{4}{9}$, de residerende Kapellaner $\frac{3}{9}$ og Alterdegnene $\frac{2}{9}$, i St. Pauls Sogn Sognepræsten $\frac{7}{9}$ og Alterdegnen $\frac{2}{9}$ heraf.

§ 4.

Bedkommende Beneficiariet ere med Hensyn til det afløste Højtidsoffer forpligtede til uden Bederlag at finde sig i den Omordning af Embedet og den deraf flydende Nedgang i Indtægterne, som maatte findes nødvendig og blive approberet af de herhenhørende Myndigheder, hvoraf følger, at f. Ex. Oprettelse af et nyt Kirkesogn for de gamle Sognes offerberettigede medfører Tab af Offer fra de udfilte Bydele, at Offeret i St. Pauls Sogn ved Oprettelse af et residerende Kapellani dersteds kan fordeles imellem Sognepræst, Kapellan og Alterdegn som i de gamle Sogne, og at fast Ansættelse af en 3die Præst i et af eller i begge disse kan have til Følge, at de paa den Tid der ansatte Præster maa finde sig i en Omfordeling af Præsteofferet efter vedkommende Myndigheds nærmere Bestemmelse, saa at Menighedsledemernes Offerbyrde ikke forøges i de nævnte eller lignende Tilfælde.

§ 5.

Efter den i § 1 nævnte Tid modtager ingen af de paa gjældende kirkelige Embedsmænd nogen Art af Højtidsoffer, som ikke er Restance fra foregaaende Tid.

Alterdegnene i de to gamle Sogne have paavist, at der i deres Kaldsbrev var sikret dem for deres Embedstid Ret til at oppebære for Indtegning til Altergang, hvad der frivillig maatte blive hdet.

Denne Ret bortfalder for St. Pauls Sogn, naar dette udfilles, og for de gamle Sogne ved Tjenstledighed uden Bederlag.

§ 6.

Hvis den nærværende Skatteligning paa Formue og Lejlighed efter Lov af 26de Maj 1868 ombannes eller bortfalder, træffes der en ny, til nærværende Overenskomst nærmest svarende Ordning. Saafremt de offerberettigedes, navnlig Kjøbstad-Præsternes, Lønningsmaade maatte blive omordnet ved Lov, kan saavel Byraadet som de offerberettigede opsigge denne Overenskomst med et Aars Varjel til at ophøre til en 1ste Januar."

Byraadet tiltraadte for sit Vedkommende denne Overenskomst, som altsaa vilde være at indstille til Approbation af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Indstillingen skete ved saalydende Skrivelse af 25de September til Biskoppen over Aarhus Stift:

„I Skrivelse af 23de f. M. har Stiftsprovsten i Aarhus kommuniceret Byraadet Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 14de f. M. til deres Højærværdighed, i hvilken Skrivelse Ministeriet nærmere paaviser, at det maa fastholde den i Skrivelse af 12te April d. A. stillede Betingelse for at approbere den mellem Byraadet og de offerberettigede her i Byen indgaaede Overenskomst om Højtidsofferets Afløsning, nemlig at Afsløsningsvederlaget definitivt udredes af Kæmnerkassen, saaledes at Beløbet inddrages under den almindelige kommunale Ygning efter Formue og Lejlighed, hvorved dog iagttages, at der ikke paalignes de ikke til Folkekirken hørende Skatteydere eller de offerberettigede selv et større Skattebidrag end der, om Offeret ikke var afløst, vilde kunne paalignes dem.

Efter i denne Anledning at have taget Sagen paa ny under Overvejelse, har Byraadet for at imødekomme de offerberettigedes Ønske om at faa Højtidsofferet afløst, troet at kunne gaa ind paa den af Ministeriet anbefalede Afsløsningsmaade, skjønt man af de i Skrivelse af 17de Juli d. A. fremhævede Grunde ikke har været uden Betænkelighed ved at gjøre dette. Man har dog i saa Fald ment at maatte tage det Forbehold, at der aabnedes en

Udgang til at faa Overenskomsten ophævet, dog kun i det Tilfælde, at de offerberettigedes Lønningsmaaade maatte blive forandret.

Da det i den tidligere Overenskomsts § 2 var bestemt, at de offerberettigede selv skulde bære det Tab, som fremkommer ved offerpligtiges Bortflytning, Insolvens eller lignende, og der ikke var Grund til, at denne Bestemmelse skulde forandres derhen, at Kommunen skulde bære dette Tab, medens Bestemmelsen efter dens Ordlyd ikke vilde passe med den af Ministeriet anbefalede Ordning, er Byraadet med de offerberettigede blevet enig om, at Vederlaget nedsættes med et saadant Beløb, som de ommeldte Tab omtrentlig kunde andrage, eller fra 29 Ore til 28 Ore pr. 100 Kr. Skatteindtægt efter den i Lov af 26de Maj 1868 foretagne Ligning paa Formue og Lejlighed, hvilken Forstjæl vil svare til det Tab, som Kommunen af de nævnte Grunde lider paa bemeldte Skatteindtægt.

Bed at meddele foranstaaende tillader Byraadet sig at fremsende Forslag til en ny Overenskomst, i hvilken de Forandringer ere optagne, som ere en Følge saavel af det af Ministeriet foretagne som af det ovenanthydede, ligejom der ogsaa er taget Hensyn til, at St. Pauls Sogn fra 1ste Oktober d. N. vil være udfilt fra de gamle Sogne. — Det tilføjes, at den af de offerberettigede anbefalede Tilføjelse til § 3, 2det Stykke er tiltraadt af Byraadet.

(Se Mødet den 24de Juni og herefter den 18de November.)

²⁰⁶/₈₆. Fra Amtet forelaa Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 10de d. N., hvori der forlanges Erklæring meddelt over en Indstilling fra Aarhus Indkvarteringskommission om, at de i det herværende Rytterietablisjement indrettede 2 Bogsture, der til Dels ere aabne, i næste Aar omdannes til lukkede Rum, imod at den Afgift, som Statskassen svarer i Leje af de paagældende Lokaler, forhøjes med 6 % af den til Omdannelsen anslaaede Sum, 120 Kr.

I Anledning heraf vedtog man at svare, at Byraadet sluttede sig til Indkvarteringskommissionens Indstilling. (Se Mødet den 28de Oktober.)

²¹⁴/₈₆. En fra 3die Ingeniørdirektion modtagen Skrivelse af 21de d. N., hvori der, efterat det ved foretagne Undersøgelse har vist sig, at der vel kan tilvejebringes en passende Plads for Garnisonens Svømmeøvelser Nord for Byen, men ikke for Mandfabets

Badning, forlanges anvist en Svømme- og Badeplads for Garnisonen Syd for det gamle Ridehus og i tilstrækkelig Afstand fra Byens Kloakledning, blev overgivet til Betænkning af det i Mødet den 11te September 1885 nedvalgte Udvalg angaaende Anlægget af en Badeanstalt Nord for Byen til Brug for Skolerne. (Se Mødet den 5te August.)

^{236/86}. Den fra forrige Møde udjatte Sag angaaende Anlægget af en Plantning til Forskjønnelse om St. Nicolaus Kilde blev paa ny udjat til næste Møde.

^{238/86}. Da Udvalget for Vandværket i sin foreliggende Erklæring over de fra Fernvarehandler A. Eskildsen og Husejer P. Hansen i forrige Møde indbragte Andragende havde ytret, at Skade ved de omhandlede Lejligheder var fket, og det var muligt, at denne den sidste Gang ikke var bleven afhjulpen saa hurtigt, som ønskeligt kunde være, indgik Byraadet i Overensstemmelse med Udvalgets Forslag i Betragtning af de saaledes foreliggende ganske særlige Omstændigheder paa at erstatte Andragerne de af dem fordrede Beløb, der for Eskildsens Vedkommende udgjør 25 Kr. og for Hansens 70 Kr.

^{251/86}. Et fra Konditor Chr. P. Madjen til Erklæring foreliggende Andragende, hvori han anholder om Bevilling til uanset Bestemmelsen i Næringsloven af 29de December 1857 § 63 at have fast Beværtningssted i Pavillonon i Ris Skov samtidig med, at han holder et andet saadant Beværtningssted her i Byen, vedtog man at anbefale.

^{255/86}. I Anledning af en til Politimesteren stilet og af denne til Byraadet oversendt Klage, hvori flere af Beboerne af Gads Herreds Landevej besvære sig over de Uordener, som finde Sted paa den bl. a. til Brug for Kommunestolerne Syd for Byen udlagte Badebro, vedtog man, som af Politimesteren foreslaaet, til næste Aar at forsyne bemeldte Badebro med en Laage, idet det iøvrigt udtaltes, at saadanne Uordener formentlig maatte kunne afværges ved et stærket Polititilsyn.

^{256/86}. Et med Stiftamtets Skrivelse af 14de d. M. til Erklæring modtaget Andragende, hvori Bestyrelsen for Prins Frederik Ferdinands tekniske Skole her i Byen anholder om Statstilskud til Skolens Drift i Skoleaaret 1886—87, vedtog man i Erkjendelse af,

at Skolen ledes paa en meget tilfredsstillende Maade, at ledsage med sin Anbefaling.

^{257/86.} Fra Politimesteren forelaa en Indstilling af 14de d. M., hvori det foreslaas fra 1ste Januar 1887 at forøge den hævørende Politistyrkes Personale med 4 faste Politibetjente, 3 Reservepolitibetjente og 1 Patrouillebetjent, hvilken Forøgelse efter Politimesterens Skjøn vil bevirke en Merudgift paa Politiets Konto i Aaret 1887 af 9728 Kr. 46 Ore.

Man vedtog at henlægge den fremkomne Skrivelse i Skabet til nærmere Efterhyn for Medlemmerne og forøvrigt at indhente Erklæring af Budgetudvalget. (Se Mødet den 14de Oktober.)

^{258/86.} Det vedtoges at anbefale et fra Bestyreren for Aarhus Handelskole fremkommet Andragende til Indenrigsministeriet om Statstilskud til Skolens Drift i det kommende Skoleaar.

^{261/86.} Et fra Arbejdernes Byggeforening fremkommet Andragende om, at den mod en billig Betaling maatte faa en Byggeplads af c. 1 Td. Lands Størrelse til Kjøbs af Kommunens Jorder i Nærheden af Gaden ved Munkeport eller der omkring, vedtog man at oversende til Betænkning af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

^{264/86.} I Anledning af et fra Udvalget for Vandværket fremkommet Forslag til Nedlægning af ny Stikrørsvandedninger og Forgreninger vedtog man at indhente Erklæring af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

^{265/86.} I Anledning af en fra Apotheker Grauer m. fl. fremkommen Skrivelse af 20de d. M., hvori Underskriverne antyde, at de, saafremt Overenskomst kunde opnaas med Byraadet, vilde søge oprettet et Aktieselskab til en Udvidelse og Omdannelse af „Bennelyst“ som en Mønsterhave og Forlystelsessted i det kjøbenhavnske Tivolis Stil, og i den Anledning anmode om, at der maa blive nedsat et Udvalg til at forhandle med dem om Sagen, vedtog man at nedsætte et saadant Udvalg, bestaaende af Formanden, Mørk og Müller samt Medlemmerne af Udvalget for Byens og Omegns Forfjønelse, nemlig Fenger, Kruse og Meyer. (Se Mødet den 16de December.)

Mødet den 7de Oktober.

^{348/85.} Af C. Rjer som Formand for vedkommende Udvalg forelagdes en ham tilstillet Skrivelse af 21de f. M., hvorved Amts-